

Література

1. Кочетков О.В. *Формування системи показників продовольчої безпеки України* / О.В. Кочетков, Р.В. Марков // *Економіка АПК*. – 2002. – № 9. – С. 142-148.
2. Осташко Т.О. *Структурно-інституційний аналіз аграрного ринку* / Т.О. Осташко – К.: Ін-т економіки та прогнозування, 2006. – 56 с.
3. *Результати Уругвайського раунду багатосторонніх торговельних переговорів: тексти офіційних документів*. – 520 с.
4. Точилін В.О. *Формування галузевих ринків України: перехідний період* / В.О. Точилін. – К.: Фенікс, 2004. – 332 с.

Оксана ДУДАР

Тернопільський національний економічний університет

НЕОБХІДНІСТЬ ГАРМОНІЗАЦІЇ ЗАКОНОДАВСТВА ПРО ОРГАНІЧНЕ ВИРОБНИЦТВО ІЗ ЄВРОПЕЙСЬКИМИ НОРМАМИ

В останнє десятиріччя постійно зростаючий попит у світі на гарантовано безпечні продукти харчування стимулює розвиток ринку сертифікованих органічних продуктів. Згідно з оцінками міжнародного аналітичного центру Organic Monitor, у 2009 р. обсяги реалізації органічних продуктів у світі склали 54,9 млрд. дол. США порівняно з 25,0 млрд. дол. США на початку 2007 р. Сучасний внутрішній споживчий ринок сертифікованих органічних продуктів України почав розвиватись у 2006-2007 рр. склавши у 2008 р. 600 тис. євро, 2010 р. цей показник зріс до 2,4 млн. євро, а в 2011 р. доведений до 5,1 млн. євро [4].

Проте, перехід сільськогосподарських підприємств та фермерських господарств до органічних методів господарювання в нашій країні стримується нерозвиненістю каналів збуту продукції, відсутністю системи державної підтримки і належного стимулювання органічного агровиробництва. Це, у свою чергу, неможливо започаткувати без встановлення системи нормативно-правового врегулювання діяльності у сфері органічного виробництва, і перш за все, прийняття відповідного Закону “Про органічне виробництво” Верховною Радою України.

Прийнятий Верховною Радою України 21 квітня 2011 року Закон України “Про органічне виробництво” був відхилений виходячи з того, що Закон усупереч конституційній вимозі щодо законодавчого регулювання правових засад і гарантій підприємництва, правил конкуренції, передбаченими конституцією України не запроваджує комплексного законодавчого регулювання підприємницької діяльності у сфері органічного виробництва, врегульовує здебільшого питання розподілу повноважень між органами виконавчої влади у названій сфері [1].

Зважаючи на те, що Україна взяла курс на Європейську інтеграцію, то Уряд країни має враховувати необхідність гармонізації законодавства, стандартів та національної аграрної політики із Європейськими нормами, які передбачають залучення екологічних пріоритетів до системи ведення господарської діяльності, зокрема органічного агровиробництва.

Щоб зрозуміти роль органічного агровиробництва в системі спільної аграрної політики ЄС, її необхідно розглядати у різних контекстах, а саме: з точки зору споживчого інтересу, забезпечення якості та дотримання вимог (стандартів); поширення органічного виробництва в ЄС на даний момент, ролі інтегрованого підходу; органічного виробництва як частини розвитку сільського господарства загалом. У пакеті реформ, який було прийнято Європейським Союзом у 2000 р., значна увага приділяється розвитку сільського господарства через запровадження так званої спільної аграрної політики (САП). Найважливішим завданням САП є необхідність забезпечення принципів охорони довкілля у процесі сільськогосподарського виробництва.

Важливою складовою в системі органічного агровиробництва країн ЄС є нормативно-правова база та система сертифікації. Функціонування органічного сектора в країнах ЄС понад двадцять років регулюється спільним законодавством. При цьому, для забезпечення безпеки харчування своїх громадян та врахування нових вимог сучасності, Європейський Союз періодично

модернізує і вдосконалює своє законодавство. Зокрема, регулювання у сфері органічного виробництва, маркування органічних продуктів і контролю унормовано Постановою Ради (ЄС) № 834/2007, в якій викладено основні вимоги до цього, та Постановою Комісії (ЄС) №889/2008, в якій викладено детальні правила [3, с. 6-13].

Відповідно до Постанови товаровиробники, які виробляють продукцію, що задовольняє стандарти контролю ЄС, мають право розміщувати на своїх товарах слова “Органічне агровиробництво – ЄК Система контролю”. Це дає можливість споживачам, які купують таку продукцію, що носить цей логотип, бути впевненими, що даний продукт відповідає стандартам офіційної системи інспекції, його основна частина інгредієнтів була виготовлена органічним шляхом.

У результаті запровадження САП у країнах ЄС значно підвищився інтерес до органічного виробництва з боку усієї громадськості, включаючи сільськогосподарських товаровиробників, представників переробних підприємств, споживачів та політичних діячів [2].

Аналогічне завдання постало перед суспільством та Урядом України щодо необхідності впровадження екологічно збалансованих агротехнологій, розробки пропозиції щодо підтримки з боку держави тих методів агровиробництва, що сприяють збереженню й відновленню біорізноманіття, хоча можуть і зумовити зниження продуктивності сільськогосподарського виробництва. Наголос має бути зроблений на необхідності державної підтримки та стимулювання органічного агровиробництва шляхом прийняття відповідного Закону та державної програми, створення національної системи сертифікації та контролю і їх міжнародного визнання як еквівалентних до вимог ЄС та Міжнародної федерації органічного сільськогосподарського руху.

Література

1. *Довідник стандартів ЄС щодо регулювання органічного виробництва та маркування органічних продуктів. Книга 1 / [Редкол. Є. Милованова та ін.] – Львів: ЛА “Піраміда”, 2008. – 204 с.*
2. *Капштык М. Органическое сельское хозяйство: что это такое? / М. Капштык, Й. Бейс – К.: Проект «Комплексное использование земель евразийских степей», 2008. – 38 с.*
3. *Пропозиції Президента України до Закону України “Про органічне виробництво” від 20 травня 2011 року – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb_n/webproc4_1?pf3511=38338*
4. *Федерація органічного руху України : www.organic.com.ua*

Галина ЗАЯЦЬ

Інститут економіки природокористування та сталого розвитку НАН України, м.Київ

РИНОК СОЦІАЛЬНИХ ПОСЛУГ ТА КАДРОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ: ПРОБЛЕМИ ВЗАЄМОДІЇ

Сучасний механізм кадрового забезпечення соціогуманітарної сфери, насамперед його регулятори значною мірою залежать від державної політики розвитку цієї сфери. За умов пріоритетності соціальних цілей, достатнього фінансування цієї сфери відбувається кадрове наповнення галузей як внаслідок вирішення її проблем, так і внаслідок формування необхідної мотивації для потенційних працівників цієї сфери. Позитивної динаміки чисельність зайнятих набуває за умов зростання заробітної плати та використання соціальних пакетів, покращення умов праці.

У складних соціально-економічних умовах важливою є стабільність розвитку соціогуманітарної сфери на основі залучення додаткових інвестицій та створення додаткових робочих місць для висококваліфікованих працівників. Стабільні обсяги надання соціальних послуг, відповідність їх структури потребам населення створюють необхідне підґрунтя для вирішення кадрових проблем. З поглибленням економічних та соціальних трансформацій наочною є залежність між рівнем кадрового забезпечення соціогуманітарної сфери та спроможністю галузей формувати необхідну пропозицію високоякісних послуг, залучати потенційних